

5. Weidner, J. Konzept und Curriculum des Anti-Aggressivitäts-Training (AAT®) für gewalttätige Wiederholungstäter // Gewalt im Griff. Konfrontative Ansätze in der Anti-Gewalt-Pädagogik. Neuauflage. / упоряд. і відп. ред. J. Weidner, R. Kilb. München: Juventa Verlag, 2023. С. 50-72.

УДК 37.018:004.7:316.4

*Вороніна-Пригодій Дар'я Анатоліївна,
науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ІНКЛЮЗІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ

Останніми роками в Європі зростає потреба в інклюзивних та інтегративних підходах у середній освіті, що спричинена кризою біженців, міграційними процесами та реформами освітньої політики ЄС. Ці фактори призвели до урізноманітнення класів, що потребують інструментів, які пристосовані до учнів з різним мовним і культурним походженням. Цей попит на інтеграцію підштовхнув ЄС до підтримки політики, яка сприяє інклюзивності та рівним можливостям для навчання [5, с. 9].

Цифрові інструменти стали життєво важливими в цьому контексті, полегшуючи вивчення мови, персоналізовану підтримку та доступність для здобувачів освіти з різним походженням [1, с. 488–490].

Основними завданнями цього дослідження є аналіз прикладів Німеччини, Швейцарії та Австрії, які досягли значних успіхів у використанні цифрових інструментів для інтеграції.

Теорія цифрової інклюзії наголошує на рівному доступі до цифрових ресурсів і навичок для всіх учнів, що має вирішальне значення для подолання розривів, спричинених соціально-економічними, мовними чи культурними чинниками [2, с. 30]. У теорії освітніх технологій такі інструменти, як навчальні платформи та додатки, розглядаються як засоби підвищення доступності та індивідуалізації навчання [4, с. 19].

Стратегії інтеграції в середній освіті зосереджені на інклюзивності для різних груп учнів, включаючи мігрантів та учнів з особливими потребами. Ці теорії перетинаються в прагненні забезпечити рівні можливості для кожного учня, орієнтуючи освітян і політиків на використання цифрових інструментів для створення інклюзивного навчального середовища.

В ЄС інклюзія та інтеграція в середній освіті є головними пріоритетами, що підкреслюються різними ініціативами та політиками. Ініціатива «Європейський освітній простір», спрямована на створення єдиного освітнього простору в країнах-членах ЄС, забезпечуючи всім учням, незалежно від їхнього походження, доступ до якісної освіти. Ця ініціатива включає цілі інклюзивної освіти, які стосуються подолання мовних бар'єрів, підтримки новоприбулих та розвитку цифрових навичок. Ключові поняття включають «рівність у доступі», «якісне навчальне середовище» та «підтримку вразливих груп», що відповідає баченню ЄС щодо системи інклюзивної освіти. Створюючи рамки, що підтримують цифрову інклюзію, ЄС прагне використовувати технології для подолання нерівності та покращення інтеграції учнів з числа мігрантів та біженців [3, с. 12].

Цифрові інструменти для освітньої інклюзії охоплюють цілу низку додатків, зокрема навчальні платформи, такі як Google Classroom або Microsoft Teams, дозволяють учням отримувати доступ до ресурсів і брати участь у заняттях дистанційно, що особливо цінно для учнів, які стикаються з фізичними або мовними бар'єрами.

Додатки для вивчення мов, такі як Duolingo або Babbel, підтримують багатомовну освіту, допомагаючи здобувачам освіти, які не є носіями мови, набути мовних навичок, необхідних для академічної інтеграції. Інструменти доступності, такі як перетворення мови в текст, зчитувачі з екрану та адаптивне програмне забезпечення, допомагають учням з обмеженими можливостями брати участь у навчанні нарівні з однолітками.

Ці цифрові інструменти в сукупності сприяють інклюзивному навчанню, задовольняючи різноманітні потреби учнів і полегшуючи спілкування та взаємодію.

Тематичні дослідження з таких європейських країн, як Німеччина, Швейцарія та Австрія, дають практичне уявлення про успішні практики цифрової інклюзії. Німеччина впроваджує цифрову політику для підтримки дітей біженців у школах, зосереджуючись на вивченні мови та соціальній інтеграції. Завдяки таким ініціативам, як «SchulCloud» та державним мовним додаткам, Німеччина гарантує, що цифрові інструменти відіграють важливу роль у створенні інклюзивних класів [6].

Швейцарський освітній сервер (EDU-CH) є платформою для покращення якості освіти в Швейцарії, що об'єднує технологічні нововведення та освітні стандарти, підтримувану федеральними та кантональними структурами [8].

Австрія також інвестує в цифрову інклюзію, особливо в школах з високим відсотком учнів-мігрантів. Політика Австрії наголошує на

багатомовній підтримці та підготовці вчителів для ефективного використання цифрових інструментів для інтеграції [7, с. 77–78].

Разом ці кейси демонструють різні стратегії, але мають спільну мету: використання цифрових інструментів для створення доступного, інклюзивного освітнього середовища, яке підтримує всіх учнів, особливо з неблагополучних верств населення.

Спираючись на кращі європейські практики, Україна може отримати користь від політики, яка надає пріоритет цифровій інклюзії. Запровадження обов'язкових програм цифрової грамотності як для учнів, так і для вчителів, особливо в регіонах з великою кількістю внутрішньо переміщених осіб. Онлайн-платформи, можуть сприяти дистанційному навчанню, що має вирішальне значення для переміщених учнів або учнів із сільської місцевості, які мають обмежений доступ до фізичного шкільного середовища. Інструменти доступності, такі як зчитувачі з екрану та програмне забезпечення для перетворення тексту в мову, можуть допомогти учням з інвалідністю, даючи їм змогу більш повноцінно брати участь у освітньому процесі. Українські школи також могли б отримати користь від інтерактивних ресурсів, таких як цифрові розкадровки та наочні посібники, щоб залучити учнів з різним досвідом.

Шляхи інтеграції цих цифрових рішень мають бути стратегічними і враховувати потенційні перешкоди. Для вирішення таких проблем, як обмеження фінансування, Україна може звернутися за підтримкою до освітніх грантів ЄС, спрямованих на цифрову інклюзію та розвиток інфраструктури. Ще одним важливим кроком є підготовка вчителів; освітяни повинні бути навчені ефективно використовувати цифрові інструменти та створювати інклюзивне середовище. Партнерство з європейськими освітніми агенціями для проведення семінарів та тренінгів може допомогти українським вчителям розвинути компетентності в галузі цифрової педагогіки та інклюзивних практик. Також рекомендується поетапне впровадження цифровізації, щоб забезпечити поступову адаптацію учнів та вчителів й дозволить школам ефективно інтегрувати цифрові інструменти для забезпечення інклюзивного підходу.

Список використаних джерел

1. Вороніна-Пригодій Д. А. Підготовки педагогів професійного навчання до використання соціальних медіа. *Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації*: матер. V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Запоріжжя, 29-31 травня 2024 р.). Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. С. 487–492.
2. Давиденко Г. *Цифрова інклюзія та доступність: соціальна діджиталізація*: монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2023. 240 с.

3. Локшина, О. Європейський освітній простір як інтеграційна перспектива української освіти. *Український Педагогічний журнал*. 2024. № 2. С. 6–19.

4. Пригодій М. А. Методичні аспекти проведення навчальних занять на основі застосування цифрової платформи. *Модернізація змісту професійної освіти в умовах євроінтеграції України – 2024*: матер. IV Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 квітня 2024 р.). Київ: ДНУ «ІМЗО», 2024. С. 19–21.

5. *Тенденції розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї*: монографія / О. І. Локшина, А. П. Джурило, О. З. Глушко, С. М. Кравченко, Н. В. Нікольська, М. М. Тименко, О. М. Шпарик; за заг. ред. Локшиної О.І. [Електронне видання]. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021. 257 с.

6. Die Schul-Cloud: Digitale Lernangebote für den Unterricht [Електронний ресурс]. *Bundesministerium für Bildung und Forschung*. URL: <https://www.bmbf.de/bmbf/de/home/documents/die-schul-cloud-digitale-lernangebote-fuer-den-unterricht.html> (дата звернення: 12.11.2024).

7. Gitschthaler M., Kast J., Corazza R., Schwab S. Resources for Inclusive Education in Austria: An Insight Into the Perception of Teachers. *Resourcing Inclusive Education (International Perspectives on Inclusive Education / Goldan J., Lambrecht J., Loreman T. (Eds.). 2021. Vol. 15. pp. 67–88. DOI: <https://doi.org/10.1108/S1479-363620210000015007>*

8. Willkommen bei Educa.ch. *Educa.ch*. URL: <https://www.educa.ch/de> (дата звернення: 12.11.2024).

УДК 811.161.2'373

Гадай Елла Костянтинівна,

здобувачка вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні,
група 24-б, факультет архітектури і містобудівництва
Київського національного університету
будівництва та архітектури;

Репіна Ірина Юрївна,

доцентка кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва та архітектури;

Борисенко Олена Іванівна,

викладачка-методистка кафедри іноземних мов
Черкаського державного бізнес-коледжу

ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИКИ

Мова народу є невичерпним джерелом для вивчення, а кожне слово має свою історію. Мова росте і розвивається, пристосовується і змінюється, проходячи крізь соціальні та історичні процеси. За час свого розвитку